

2019

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

NACIONALINIS
EGZAMINŲ
CENTRAS

Vardas, pavardė

_____

Klasė _____

Mokinio kodas

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

PASAULIO
PAŽINIMAS
4 KLASĖ

4

1 Kuris gyvūnas turi kelias vystymosi stadijas?

- Ⓐ Drugys
- Ⓑ Arklys
- Ⓒ Žmogus
- Ⓓ Žaltys

•

2 Petrutė vištos kiaušinių padėjo išperėti žąsiai. Pažymėk (✓), į ką bus panašus išsiritęs paukštelis. Paaiškink savo pasirinkimą.

Vištą   Žąsį

Paaiškinimas: _____

_____

•

3 Kas nėra bendra paukščiams ir ropliams?

- Ⓐ Kvėpuoja plaučiais.
- Ⓑ Turi stuburą.
- Ⓒ Yra šiltakraujai.
- Ⓓ Deda kiaušinius.

•

4 Pateikta mitybos grandinė:

Žolė → Žiogas → Strazdas → Lapė

4.1 Kieno mitybos grandinė pavaizduota?

_____

•

4.2 Kas nutiktų, jeigu šioje mitybos grandinėje neliktų žolės?

_____

•

5 Pasaulyje žmonės iškerta labai daug miškų. Parašyk, kokie tokio elgesio padariniai gamtai.

_____

_____

•

- 6 Mokiniai atliko bandymą. Kelis augalo lapus apgaubė polietileniniu maišeliu ir užrišo siūlu. Augalą pastatė šiltoje ir šviesioje vietoje. Po kurio laiko ant maišelio vidinių sienelių prisirinko vandens lašelių.

- 6.1 Kodėl maišelyje atsirado vandens?

_____

- 6.2 Ar šis bandymas pavyktų, naudojant medvilninį maišelį? Paaiškink savo pasirinkimą.

Taip

Ne

Paaiškinimas: _____

_____

- 7 Patricija atliko bandymą su saulėgrąžų daigais. Pirmą daigą ji augino šviesioje patalpoje, antrą – tamsioje. Abu augalus Patricija augino tiek pat dienų. Pirmas daigas užaugo 3 cm ilgio, storas, tvirtas, tamsiai žalios spalvos. Antras daigas užaugo 13 cm ilgio, plonesnis, ne toks tvirtas, šviesiai žalios spalvos.

Kokią išvadą bandymo pabaigoje padarė Patricija?

_____

_____

- 8 Kuriuos karoliukus galima atskirti vienus nuo kitų, naudojantis magnetu?

- (A) Plastikinius ir stiklinius
- (B) Medinius ir metalinius
- (C) Medinius ir stiklinius
- (D) Plastikinius ir medinius

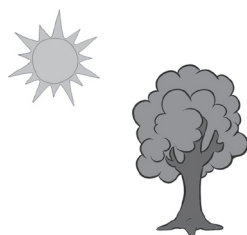
- 9 Vėjo malūnėlis lauke sukasi dėl oro judėjimo. Parašyk dar vieną pavyzdį, kuris įrodytų, jog oras juda.

_____

_____

10 Nupiešk medžio šešėlį.

•
□

11 Kas nutiks, jeigu du magnetus bandysime suliesti galais, pažymėtais minuso ženklų?

•
□

12 Kodėl kamuolys, išmestas į viršų, nukrinta žemyn, o ne lieka kyboti ore?

•
□

13 Iki 1769 m. buvo naudojami gamtiniai energijos šaltiniai – žmogaus ir gyvulių darbas, vėjas, vanduo. Pramonei plėtoti reikėjo išrasti tokį energijos šaltinį, kuris leistų gamybai nepriklausyti nuo šių ribotų gamtinių energijos šaltinių.

Kuris išradimas pakeitė gamtinius energijos šaltinius?

- Ⓐ Dviratis
- Ⓑ Telefonas
- Ⓒ Garo variklis
- Ⓓ Kompiuteris

•
□

14 Kai Lietuva priklausė carinės Rusijos imperijai, kaimuose veikė slaptosios mokyklos. Mokytojai jose vaikus mokė lietuviškai rašyti ir skaityti.

Kodėl mokytis lietuvių kalbos reikėjo slaptai?

_____
_____

•
□

15 Milda ir Domantas atvyko į tarptautinę vaikų stovyklą Latvijos pajūryje.

15.1 Kaip vadinama jūra, prie kurios stovyklaus Milda ir Domantas?

_____

15.2 Milda ir Domantas stebėjo į jūrą besileidžiančią saulę. Kuria pasaulio kryptimi ji nusileido?

- (A) Rytų
- (B) Pietų
- (C) Vakarų
- (D) Šiaurės

15.3 Kuris miestas yra Latvijos sostinė?

- (A) Ryga
- (B) Minskas
- (C) Varšuva
- (D) Maskva

16 Panagrinėk žemėlapi ir parašyk, kodėl Norvegijoje daugiau žmonių užsiima žvejyba negu Baltarusijoje.

_____

_____

17 Panagrinėk paveikslą ir atlik užduotis.

Oro balionų skrydžio aukščio rekordas

2005 m. lapkričio 26 d. Indijos pilotas Vijaypatas Singhanija pasiekė oro balionų skrydžio aukščio rekordą.

Rekordinis aukštis: 21 000 m

Beveik nėra deguonies

Ankstesnis rekordas: 19 800 m

Temperatūra $-95\text{ }^{\circ}\text{C}$

Reaktyvinis lėktuvas

Medžiaga: nailonas

Per kelionę Vijaypatas Singhanija dėvėjo astronauto kostiumą.

17.1 Iš kurio žemyno pakilo oro balionas?

•

17.2 Parašyk vieną priežastį, kodėl per šią kelionę oro baliono pilotas dėvėjo astronauto kostiumą.

•

17.3 Į kokį aukštį pakilo Vijaypatos Singhanijos pilotuojamas oro balionas?

•

17.4 Kodėl buvo šildomas oro balione esantis oras?

•

- 18 Lentelėje pateikti atstumai nuo Saulės iki kai kurių planetų. Remdamasis lentelės duomenimis, atsakyk į klausimus.

	Žemė	Marsas	Merkurijus	Saturnas
Apytikslis atstumas nuo Saulės kilometrais	150 mln.	230 mln.	58 mln.	1400 mln.

- 18.1 Kuri iš šių planetų yra arčiausiai Saulės?

- (A) Žemė
- (B) Marsas
- (C) Merkurijus
- (D) Saturnas

- 18.2 Saturno vidutinė paviršiaus temperatūra yra žemiausia iš visų lentelėje pateiktų planetų temperatūrų. Parašyk, kodėl taip yra.

- 19 Pagal pavyzdį užpildyk tuščius langelius.

Tu turi teisę...

Tavo pareiga...

būti saugus.

laikytis saugaus elgesio, saugaus eismo, mokinio taisyklų.

---

lankyti mokyklą, atlikti užduotis, namų darbus.

būti sveikas.

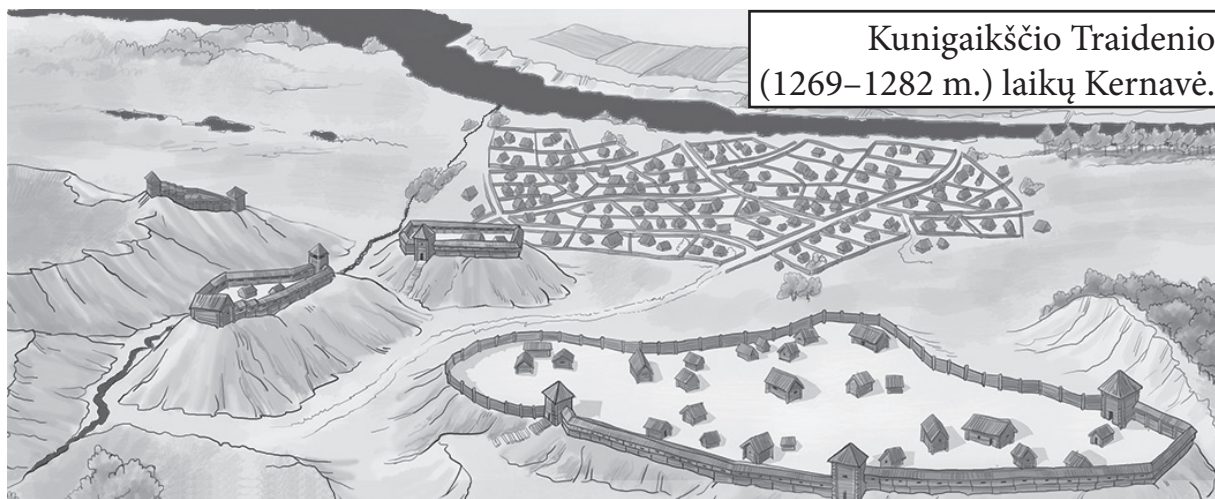

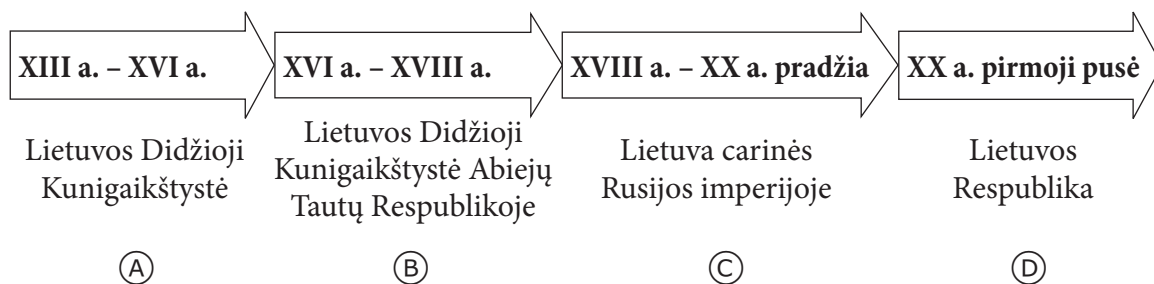

20 Remdamasis paveikslu, atsakyk į klausimus.

Pagal <https://smp2014is.ugdome.lt/>

20.1 Kuriuo laikotarpiu valdė Traidenis?

•

20.2 Parašyk dvi **gamtinės** kliūtis, kurias pilies statytojai pasitelkė pilies apsaugai.

_____

_____

•

20.3 Archeologai, atlikdami kasinėjimus, aptiko įvairių radinių. Kuris radinys **nėra** amatininko dirbinys?

- Ⓐ Batai
- Ⓑ Moneta
- Ⓒ Segė
- Ⓓ Laužavietė

•

20.4 Kuo Lietuvos istorijai svarbi Kernavė?

_____

_____

•

VALSTYBĖS VALDYMAS

Valstybės vadovas – prezidentas.

Jis turi didelę įtaką šaliai, kuriai atstovauja, gyvenimui. Sprendžia svarbiausius užsienio politikos klausimus ir kartu su vyriausybe vykdo užsienio politiką.

Vyriausybė

Ją sudaro ministrai, sprendžiantys svarbius valstybės gyvenimo klausimus. Ministrai teikia įstatymus Seimui, įgyvendina programas, už kurias rinkimuose balsavo rinkėjai.

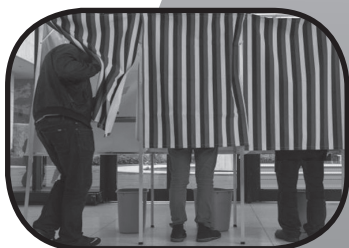
Seimas

Jį sudaro tautos atstovai. Seimo nariai leidžia įstatymus, tvirtina valstybės biudžetą ir išlaidas, kontroliuoja vyriausybę.

Meras

Jį renka miesto ar rajono tarybos nariai. Meras vadovauja vietos bendruomenei, sprendžia rūpimus miesto ar rajono gyventojų klausimus.

Tauta

Ji renka atstovus ir per juos valdo savo šalį. Balsuoti gali asmenys, sulaukę 18 metų. Pasirinkimo laisvę ir slaptumą užtikrina balsavimo kabinos.

21.1 Kam atstovauja Seimas?

21.2 Kodėl balsuojama kabinose?

•

•

21.3 Mieste trūksta vaikų žaidimų aikštelių ir sporto aikštynų. Į ką reikėtų kreiptis, kad problema būtų išspręsta?

●
□

21.4 Ar Lietuva yra demokratinė valstybė?

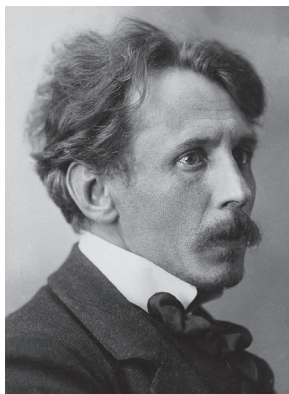
Taip Ne

Pateik **vieną** įrodymą.

●
□

22

Kuo žymus Mikalojus Konstantinas Čiurlionis?

- (A) Rūpinosi lietuvių kalbos taisyklingu vartojimu, parašė kelias gramatikas.
- (B) Kūrė simfoninę ir kamerinę muziką, tapė savitus paveikslus.
- (C) Rūpinosi tautiškumu, buvo Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras.
- (D) Buvo garsus Lietuvos poetas, savo eilėraščiuose aprašęs gamtos grožį.

●
□

